

KORFU

Korfu sziget Görögországban, a Jón-tengerben. A Jón-szigetek egyik tagja, a csoport szigetei közül a második legnagyobb területű. Kisebb, hozzá tartozó szigeteivel együttesen gyakorlatilag Korfu képezi az ország északnyugati határának szélét. A szigetet egyetlen önkormányzatként kezelik, és Korfu közigazgatási terület fennhatósága alá tartozik. Az önkormányzat közigazgatási szempontból tartalmazza a főszigetet, Korfut, valamint három kisebb tartozékát, Eríkusza, Mathráki és Othoni szigeteket.

A sziget legnagyobb települését és az önkormányzat székhelyét is Korfunak hívják, lakossága 34 000 fő (2010-ben). A sziget ad otthont a Jón Egyetemnek.

Éghajlat

Éghajlata mediterrán. Korfu a legnedvesebb hely Görögországban, amely előnye, hogy zöld és termékeny és itt nem érzékelhető az a csontszáraz nyár végi vízhiány, mint az Égei-tengeri szigeteken. Július a legszárazabb hónap. Októbertől márciusig rendszeres esőzésekre lehet számítani.

Történelme

A sziget már a görög mitológia kezdeteitől fogva összefonódik Görögország történelmével. Korfu neve ógörög nyelven – Kerküra vagy Korküra – két erőteljes vízi szimbólummal van kapcsolatban: Poszeidón görög isten, a tengerek királya; valamint Aszóposz, egy jelentős görög szárazföldi folyó. A görög mítosz szerint Poszeidón beleszeretett egy gyönyörű nimfába, Kerkürába –, aki Aszóposz és Metópé folyami nimfa lánya volt –, majd elrabolta őt. Poszeidón megvásárolta Kerkürának az addig még névvel nem rendelkező szigetet, és a házastársi boldogság érdekében felajánlotta, hogy róla nevezzék el a sziget, és Korküra legyen a neve. A sziget elnevezése később dór hatásra Kerküra névre alakult át. Később született egy fiuk, akit Phaiaxnak neveztek el. A szülők úgy döntöttek, hogy a gyerekük neve után a sziget lakóit phaiakeszeknek nevezték. A név lemagyarosodása után ezt a népcsoportot phaiakoknak hívják, és Phaiaxot tartják a nép mitikus ősének.

A sziget történelme során számos csata és hódítás színhelyül szolgált Korfu. Ezeknek az összecsapásoknak a maradványai és bizonyítékai ma is megtalálhatók a szigeten azoknak a váraknak a formájában, amelyek stratégiai szempontból jelentős helyeken találhatók. Ezen várak közül kettő a székhelyt, Korfu városát keríti körbe, ezzel ez az egyetlen település Görögország területén, amely ilyen módon van körülvéve. Ennek köszönhetően a görög kormány hivatalosan is kasztropolisz ('várváros', 'várak városa') névvel illeti Korfut. Korfu hosszú időn keresztül a Velencei Köztársaság irányítása alatt állt, amely több török ostromot is vissza tudott verni egészen addig, amíg a sziget brit kormányzás alá került a napóleoni háborúk (1799–1815) egyik következményeként. A Brit Birodalom végül átengedte Korfut a többi környező szigettel együtt a Jón-szigeteki Egyesült Államok részére az 1864-ben megkötött londoni szerződés értelmében. Ennek köszönhetően a sziget a Görög Királyság részévé vált.

Turizmus

Korfu rendkívül népszerű turistacélpont, amely nagy forgalommal rendelkezik ezen a területen. A homokos-fövenyes partszakaszok, a szigetcskék, a kellemes szállodák, a tengerparti sétányok, a garantált nyári jó idő Korfut igen népszerűvé tették a nyaralók körében. Ehhez hozzájárultak Gerald Durrell kötetei a gyermekkoráról, aminek jelentős részét a szigeten töltötte.

Egészen a 20. század elejéig a szigetet legfőképpen európai uralkodók, illetve az elit tagjai látogatták; többek között II. Vilmos német császár vagy Wittelsbach Erzsébet magyar királyné is gyakran itt töltötte szabadidejét. Korfut napjainkban széles körben látogatják középosztályú családok is – leginkább az Egyesült Királyságból, Skandináviából és Németországból –, ennek következményeként tömegturizmus alakult ki a szigeten. Korfu ennek ellenére még mindig népszerű a világ elitjének körében is, a sziget északkeleti részében például a lakástulajdonosok között megtalálhatóak a Rothschild család egyes tagjai, illetve több orosz oligarcha, viszont David Cameron brit miniszterelnök és Károly walesi herceg is alkalmi látogatónak számítanak a területen. A sziget székhelyének az óvárosát 2007-ben az International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) javaslatát követően felvették az UNESCO Világörökségi Listájára mint kulturális értéket.

Korfu város

Achilleion (Abilio) kertjei

Pelekas

Tájkép, Paleokastritsa

Főbb látnivalók

- ✿ Korfu település óvárosa
- ✿ Korfu városában, a régi velencei fellegrvár közelében található egy nagy tér is, amelyet Spianadának hívnak. Ez a legnagyobb tér Délkelet-Európában és az egyik legnagyobb Európában, tele zöld felületekkel és érdekes épületekkel.
- ✿ Az Ahlío palota, amelyet Erzsébet osztrák-magyar császárné ("Sissi") építtetett "kedvenc szigetén", Korfun
- ✿ A Pondikoniszi kolostor és a Vlacherna kolostor-sziget
- ✿ Az öböl Paleokasztritsza kolostorával.
- ✿ A "Bella Vista" kilátó Paleokastritsza közelében.
- ✿ Az Angelokasztro kastély romjai az északnyugati parton, kilátással a Jón-tengerre.
- ✿ Az Agiosz Georgiosz Pagon-öböl az északnyugati részén
- ✿ A túraútvonalak a Pantokratorhoz egy hagyományos tavernával, három kilométerre a csúcstól.
- ✿ A Pantokrator csúcsa, kolostorral, tavernával és kilátással az egész szigetre és Albániára.
- ✿ Glyfada strand.
- ✿ A Nímfák-vízesés, amely az azonos nevű hely közelében található a sziget északi részén.
- ✿ Az északi part Sidari és Peroulades homokkő szikláival.
- ✿ A Koméno -félsziget Gouvia és Dassia közelében, Ypapandi kis templomával.
- ✿ Perithia, a sziget legrégebbi hegyi faluja.
- ✿ A nyugati part a Panagia Mirtiotissa kolostorral (Moni Myrtidion).
- ✿ Kouloura kis kikötője Korfu északkeleti részén és a szomszédos Kalami város, ahol egykor Lawrence Durrell élt.
- ✿ Az északkeleti Kassiopi kis kikötővárosa, amely a Kr. e. 230 utáni római megszállás idején épült. Kerkyra mellett volt a sziget legfontosabb városa.
- ✿ Mon Repos kastély, ahol 1921-ben született Philip Mountbatten, Edinburgh hercege.
- ✿ Az első világháborúból származó szerb háborús mauzóleum Vido szigetén, ahol 3000 katonát temettek el.

KRÉTA

Kréta Görögország legnagyobb és a Földközi-tenger ötödik legnagyobb szigete, fővárosa Iráklio. Görögország e legdélibb régióját a helybeliek csak Megáloniszosznak, azaz Nagy Szigetnek becézik. A sziget népszerű turistacélpont. A turisták szívesen látogatják a Knósszosz, Phaisztosz és Gortüsz ásatásait, Réthimno velencei várát és a Szamariász-szurdokot. Kréta a minószi kultúra (kb. i. e. 2600–1400), a legrégebbi ismert európai civilizáció központja volt.

A sziget 1913 óta Görögország része. Bár az 1821-ben kitört görög szabadságharc eredményeként 1830-ban az önálló Görög Királyság megszületett, Krétán még néhány évtizedig török uralom volt. 1898-ban a krétaiak független államot hoztak létre, amely másfél évtizedes fennállás után egyesült a Görög Királysággal. A másik görög sziget, Ciprus brit gyarmattá vált, majd 1960-ban független állam lett, függetlenségét azóta is megőrizve. A 2010 óta tartó görög gazdasági válság miatt többen felvetették a sziget lehetséges egyoldalú elszakadását Görögországtól.

Földrajz

Kréta Görögország legnagyobb szigete, ugyanakkor (Ciprus után) a második legnagyobb a Kelet-Mediterrán térségben. 2005-ös adatok szerint 650 ezren élnek a szigeten. Kréta hosszanti alakú, 260 kilométer hosszúságban nyúlik el kelet-nyugati irányban. Legnagyobb szélessége 60 kilométer, a legkisebb 12 kilométer. Területe 8336 km², tengerpartjának hossza 1046 km. Északon a Krétai-tenger, délen a Líbiai-tenger határolja. A görög szárazföldtől körülbelül 160 km-re délre fekszik.

Kréta felszíne hegyekkel szabdalta. A nyugat-kelet irányú hegyvonulat meghatározza a sziget arculatát. Ezt a hegyvonulatot három különböző hegycsoport alkotja:

- ☼ Fehér-hegység vagy Lefká Óri (2452 m);
- ☼ Idi-vonulat, Pszilorítisz (2456 m);
- ☼ Díkti-hegység (2148 m);
- ☼ Kedrosz (1777 m);
- ☼ Thripti (1489 m).

Ezek a hegységek termékeny fennsíkokkal (Laszithíu, Omalósz, illetve Nída), barlangokkal (Diktéo Ándro és Idéo Ándro) és szurdokokkal (például a híres Szamariász-szurdok) ajándékozzák meg Kréta szigetét.

Több kisebb folyót találhatunk Krétán, például az Ieropotamoszt a sziget déli részén.

Élővilág

Kréta őshonos élővilágára alapvetően rányomja bélyegét az a tény, hogy bár a sziget korábban szárazföldi kapcsolatban állt Kisázsiával, a pliocén korszak közepén teljes területe víz alá került. A pliocén végén vagy a pleisztocén elején újból kiemelkedett a Földközi-tengerből, de a növényeknek és állatoknak újra kellett kolonizálniuk. Ebből a szempontból a krétai élővilág az óceáni szigetekére

emlékeztet: felülreprezentáltak a jól úszó, repülő, vagy hordalékkal utazó állatok. Az ókori görögöknek is feltűnt, hogy a szigetről hiányoznak a veszélyes állatok: medvék, farkasok, sakálók vagy mérgeskígyók. Ők ezt Héraklész művének tartották, a hős állítólag megtisztította az efféle állatoktól Zeusz szülőhelyét. A keresztény időkben Pál apostolt tartották a sziget megtisztítójának, aki a legendák szerint két évig élt Krétán.

Történelem előtti élővilág

A Krétán megtelepedő emlősfajokra jellemző, hogy – akárcsak más szigeteken – a nagy termetű fajok az izolált zsugorodás következtében törpenövésűek lettek, a kisebbek mérete pedig megnőtt. Számos faj ősei a messinai sókrízis idején érhatték el Krétát. Az ember megtelepedése előtti fauna két részre osztható:

Az I. biozóna képviselői 1,8 millió évtől 300 000 évvel ezelőttig éltek. Ide tartozik a krétai törpe-mamut (*Mammuthus creticus*), a krétai törpevíziló (*Hippopotamus creutzburgi*), a krétai egér (*Kritimys sp.*).

A II. biozóna tagjai 300 000 évvel ezelőtt váltották fel a korábbi faunát és 10 000 évvel ezelőtt pusztultak ki. Ide tartozik a krétai törpeelefánt (*Palaeoloxodon chaniensis*), nyolc – részben törpenövésű – szarvasfaj (*Candiacervus*), a Mus nemzetségre tartozó nagytermetű egérfajok, a krétai vidra (*Lutrogale cretensis*) és a nagy, 60 cm magasságú krétai bagoly (*Athene cretensis*).

Emlősök

A legjellegzetesebb krétai emlősalat a krétai bezoárkecske vagy kri-kri, az ember által behozott házi kecskék több ezer éve visszavadult leszármazottja, amely ma már a vadkecskék egy alfajának számít. A Szamária Nemzeti Parkban a turisták is találkozhatnak vadon élő példányaival. A szigeten endemikus még a krétai cickány (*Crocidura zimmermanni*), és a krétai tüskéségér. Helyi alfaja él itt a vadmacskának és megtalálható a nyest, a menyét és a borz.

A szigeten a következő denevérfajok honosak: Blasius-patkósdenevér, kis patkósdenevér, nagy patkósdenevér, hegyesorru denevér, csonkafülű denevér, bajuszos denevér, fehérszélű törpedenevér, közönséges törpedenevér, alpesi denevér, közönséges késeidenevér, barna hosszúfülű-denevér, hosszúszárnyú denevér és nagy szelindekdenevér.

Madarak

Kréta gazdag madárvilágába tartoznak a sasok, fecskék – melyek az észak-afrikai éghajlati zónába tartozó déli partvidéken egész évben megmaradnak –, pelikánok és darvak. A nehezen hozzáférhető hegyekben és szurdokokban fészkel a veszélyeztetett szakállas saskeselyű. Rajta kívül él még a szigeten szirti sas, héjasas, fakó keselyű, Eleonóra-sólyom, vándorsólyom, Feldegg-sólyom, vörös vércse, macskabagoly, kuvik, dolmányos varjú, havasi csóka, havasi varjú, búbos banka és sok más madárfaj.

Hüllők és kételtűek

Gyíkokkal és gekkókkal gyakran, teknősökkel és siklókkal ritkábban találkozhatunk. A békák és varangyok inkább csak eső után aktívak.

A szigeten él a balkáni zöldgyík, égei-tengeri faligyík, érces szkink, siklószemű gyík, fali gekkó, török gekkó, Kotschy gekkója, mór teknős és kaszpi víziteknős. Korábban előfordult az európai kaméleon is, de a mezőgazdasági vegyszerezés miatt vadon élő populációi ma már kipusztultnak tekinthetők.

Négy siklófaj él Krétán, az emberre egyik sem veszélyes: a leopárdsikló, a balkáni haragossikló, a kockás sikló és az egyedüli mérges faj, a macskakígyó, ám ez utóbbi hátulméregfogas sikló és csak kis testű rágcsálókat vagy gyíkokat képes elérni a méregfogával.

Két tengeri teknős található Kréta környékén a levesteknős és az álcerepesteknős, mindkettő veszélyeztetett faj. Az utóbbi a nagy turistaforgalmú Réthimno és Haniá, valamint a déli öblök homokos tengerpartjain költ.

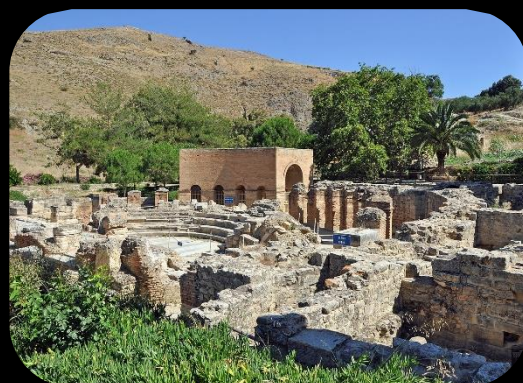
A kétéltűeket a zöld varangy, amerikai varangy, zöld levelibéka és a tavi béka képviseli.

Növények

A sziget keleti részén Vai üdülőtelepülésnél található Európa legnagyobb természetes pálmaerdője.

Phaisztosz romjai

Gortüsz romjai

Mátala

Szamariász-szurdok

RODOSZ

Rodosz görög sziget az Égei-tengerben, Anatólia délnyugati partja közelében, 18 km-re a Karafoktól. A Dodekanézsosz-szigetcsoporthoz tartozik, a legnagyobb tagja. Területe 1401 km². Lakossága 117 007 fő (2007), akiknek mintegy fele Rodosz városában él.

Nevének eredete

A sziget nevét a rózsza szó ógörög megfelelőjéből vezetik le. Valószínűleg az őshonos, és ma is buján tenyésző gránátalma virágáról kapta ezt a nevet. Ógörög neve Rhodosz, latin neve Rhodus; latin nyelvű tárgyesetéből magyar kiejtéssel alakult ki a régies magyar Rodom változat.

Földrajz

Rodosz a negyedik legnagyobb görög sziget (Kréta, Évia és Lesbosz után) és a Dodekanézsosz szigetcsoporthoz tartozik, a legnagyobb tagja. Legnagyobb hosszúsága, északkelet-délnyugat irányban, 73 km, legnagyobb szélessége északnyugat-délkelet irányban 25 km. Az Égei-tenger határvonalát alkotja, tőle délkeletre a tulajdonképpeni Földközi-tenger, illetve annak időnként Levantei-tengernek is nevezett része terül el. A török partok legközelebbi nyúlványai mindössze 18 km-re vannak.

A sziget tektonikailag aktív zónában helyezkedik el, az északra nyomuló afrikai lemez a történelem során gyakran okozott jelentős károkkal járó földrengéseket. (I. e. 227., a Kolosszus leomlása; i. sz. 155., 515., 1481., 1926.)

Partvonala több mint 200 km hosszú, a nyugati parton szürke homokos, kavicsos strandok a jellemzőek, a keleti parton homokos öblök találhatók a mészkősziklák előtt.

A sziget belseje dombos, változatos. Két magas terület emelkedik ki, az egyik a sziget legmagasabb csúcsával, az 1215 m-es kopár Atáviosz-heggyel valamint a 823 méteres Akramítisszel, a másik hegycsoport legmagasabb hegye az erdővel borított Profitisz Iliasz (798 méter).

Állandó folyók nincsenek a szigeten, csak néhány forrás és kis patak (Epta Pigesz, Petaludesz). A téli esős évszakban a kiszáradt folyómedrek, aszóvölgyek megtelnek rohanó vízzel.

Élővilág

Növényzet

A sziget sok különböző élőhelye változatos növényvilágnak ad otthont. Rodosz az emberek letelepedéséig erdős volt, a mediterrán térség többi szigetéhez hasonlóan. Mára nagyrészt az emberi tevékenység hatására – fakitermelés a hajók és házak építéséhez, kecsketartás – elvesztette

erdőtakaróját, kopár, illetve cserjés területek váltakoznak rajta megművelt vidékekkel és a kevés megmaradt vagy újraterelített erdővel. Ennek ellenére a cserjékkel borított hegyoldalak, sovány talajok még ma is sok botanikai kincset rejtenek. A flóra különösen gazdag sokféle gumós növényben. A korlátozott területű síkságokon főleg citrusféléket, szőlőt, más gyümölcsöket termesztenek.

Rodosz híres tavaszi pompás virágtakarójáról is. Februárban, elsőként a kökösörök bújnak elő. A sziget növényzetében sok keleti származású faj fordul elő. A görög szigetekre egyébként nem jellemző, a délkeleti parton található homokdűnés területein, a tengertől néhány méterre tavasszal sárga szarumák, lila tengeri viola, vörös pipacs, illetve a nyár közepén fehér tengeri liliom nyílik.

Május végén, júniusban a bogáncsok, a spanyol aranybojtorján (*Scolymus hispanicus*), a máriatövis (*Silybum marianum*) és a kék szárnányér visznek némi szint a tájba. A sziklás vízmosásokban rengeteg leander (*Nerium oleander*) nyílik.

Ősszel az őszi vetővirágok (*Silene acaulis*), a rózsaszín kikerics (*Colchicum euphorbia*), görög ciklámen (*Cyclamen graecum*) és az apró, fehér nárciszok (*Narcissus serotinus*) jelennek meg. Rodoszi specialitás az őszi kikerics (*Colchicum macrophyllum*) és az apró, sárga virágú liliom (*Fritillaria rhodia*) is.

Rodosz szigetén több mint 40 vad orchidea-faj él. A bangók, az *Ophrys* nemzetség tagjai rovarok alakját, színét és illatát utánozzák a beporzás érdekében – például a poszméhangó (*Ophrys fuciflora*), a Ferdinánd király-bangó, amelynek virágja a calliphora légyhez hasonlatos, (*Ophrys regisferdinandii*), és a Reinhold-bangó (*Ophrys reinholdii*). A Profitisz Iliasz hegy fenyveseiben megtalálható a rózsaszín kosbor (*Orchis italica*) és a hosszú tüskés gérbics (*Limodorum abortivum*) is.

A domboldalakon gyakran látni a sötét ciprusokat (*Cupressus sempervirens*), amelyeket gyakran a kápolnák köré ültetnek. A júdásfák (*Cercis siliquastrum*) tavasszal virágoznak.

A kevés eredeti növényzetű erdős területen a kalábriafenyő (*Pinus brutia*) az uralkodó faj, az európai ciprus (*Cupressus sempervirens*) mellett. Ezek a fafajok illóolajat termelnek, és már az ókorban lehetővé tették építészeti és gyógyászati gyártását, de egyben gyúlékonyságuk miatt táplálják az erdőtüzeket is, amelyek időről időre nagy károkat okoznak. Ugyanakkor ezeknek a fafajtáknak nagy a túlélő képessége, egy részük képes az erdőtüzek után is újra kihajtani, mert külső kérge gyorsan leég, de ez nem mindig okozza az egész növény pusztulását.

Az erdők ritkítása, a fák között dús aljnövényzet fejlődhet ki, amelynek egyik jellemző képviselője a bodorrózsa.

Állatvilág

A csak Rodoszon élő kis gízani a Rodoszi Hidrobiológiai Intézet akváriumában

A pleisztocén korban Rodoszon csakúgy, mint a Földközi-tenger más nagy, vagy akár kisebb szigetein is, mint a Rodosz közeli Tilosz, törpe elefántok és törpe vízilovak éltek. Őseik akkor estek csapdába, amikor, valószínűleg a messinai sókrízis nyomán, a vízszint emelkedése elzárta előlük a szárazfölddel való összeköttetést. A szigeti körülmények között, az izolált zsugorodás eredményeképpen váltak kis méretűvé.

A sziget jelképét alkotó szarvasok az ókorban kerültek Rodoszra. Eredetükkel kapcsolatban több különböző legenda maradt fenn. Mikor számuk a vadászat miatt lecsökkent, a johannita lovagok újra betelepítették azokat. A török időkben újra le vadászták, majd az olasz uralom idején megint betelepítették őket. Jelenleg szigorú védelmet élveznek.

A félvad állapotban tartott kecskék a sziget minden részén előfordulnak – és továbbra is megnehezítik az erdősödést.

A sziget kevés édesvizében, kis patakokban fordul elő az egyetlen rodoszi endémikus halfaj, a 3-5 centiméteres gizáni (*Ladigesocypris ghigii*).

A madárvilág nagyon változatos, főleg amiatt, hogy a sziget az égei-tengeri török partok mentén, a vándormadarak egyik fő útvonalán fekszik. Tavasszal elsőként általában a sarlósfecskék és villásfecskék érkeznek. A megművelt földeken feltűnnek a hantmadarak és a pacsirták, közöttük a bóbirtás havasi fülespacsirta is. A darázsölyvek, réti héják és a kék vércsék magasan, a termikeket felhasználva repülnek. A fehérkarmú vércséknek Rodoszon Lindosz közelében fészkelő kolóniái vannak. Monólithosz környékén gyakran látni vándorsólymokat a sziklás partok felett.

A legszínesebb madarak a metálkék tollazatú szalakóták. A méhevő gyurgyalagok a sziget déli részén, a Prasoniszi-fok környékén a leggyakoribbak. Monólithosz, Kamirosz Szkala és az Atáviroosz-hegy vidékén kék kövirigók, szirti fecskék, hollók és időnként havasi sarlósfecskék is feltűnnek.

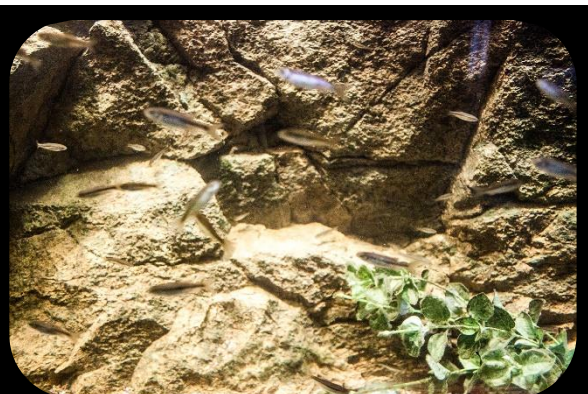
A legfeltűnőbb rovarok a fecske- és kardfarkú lepkék, illetve a közeli rokonaik, a farkasalmalepkék. A hegyi tisztásokon látható a Kleopátra lepke, ami egy citromsárga citromlepke, világos narancsszínű foltokkal. A kis pávaszemek igen elterjedtek, különösen az apró termetű szenderek, amelyek nappal repülnek. A csíkos medvelepkék gyakoriak a környéken, különlegességüket az adja, hogy ezek alkotják a fő látványosságot a petaludeszi lepke-völgyben. Az éjjeli nagy pávaszemek kis denévére hasonlítanak.

A gyakori imádkozó sáskának és a kabócáknak inkább a hangjukat hallani, látni őket csak ritkán lehet.

Rodoszon sokféle kígyó él, közülük a ma már ritka levantei vipera (*Vipera lebetina*) az egyetlen emberre is veszélyes faj. Gyíkok is gyakran előfordulnak a gekkóféléktől az agámafélékig, az egyiküket „rodoszi sárkánynak” is nevezik. A békák fő képviselői az apró zöld levelibéka (*Hyla arborea*) és a tavi béka (*Rana ridibunda*).

A nyakörvösgyíkfélék családjába tartozó Anatololacerta oertzeni

A csak Rodoszon élő kis gizáni

TARTALOM

Korfu.....	1
Éghajlat.....	1
Történelme.....	1
Turizmus	2
Kréta.....	4
Földrajz.....	4
Élővilág.....	4
Rodosz	7
Nevének eredete.....	7
Földrajz.....	7
Élővilág.....	7
Tartalom.....	10